

JOHN HENRY NEWMAN. A BIOGRAPHY

(JOHN HENRY NEWMAN. BIOGRAFIJA)

IAN T. KER

Oxford University Press, Oxford, 2010.

MAJA POLJAK

Sveučilište u Zadru, Odjel za filozofiju
University of Zadar, Department of philosophy

Primljeno / Received: 16. XII. 2010.

Svijet izdavaštva možemo prigodno usporediti sa svijetom flore koji se sastoji od mnoštva biljaka od kojih su neke velike i dugovječne, a druge male i kratkoga vijeka, neke su šarene i bogate, druge jednoboje i gotovo proste. No među svom tom raznovrsnošću nalazimo također one biljke koje svoje cvjetove pokazuju na samo jedan dan, da bi potom pale u zaborav. U svijetu izdavaštva većina biografija igra ulogu ovih jednodnevnih cvjetova koji dožive svoj vrhunac u prvom izdanju, da bi se potom sigurno i pomalo plašljivo smjestile u zakutke knjižnica i knjižara. No ponekad se dogodi iznimka. Ponekad neki poseban događaj zatraži ponovno izdanje te se zanimanje za opisani život nanovo probudi, a ponekad, što je rjeđi slučaj, to zanimanje nikada ne prestane te u tim slučajevima biografija postane jedna od prestižnih knjiga koje na svojim prvim stranicama imaju oznaku višestrukog izdanja.

Upravo je to slučaj s biografijom koja se nalazi pred nama i koja je u svom kratkom vijeku od dvadesetak godina doživjela nekoliko izdanja. Povod za ovo posljednje izdanje bila je nedavna beatifikacija engleskog kardinala Johna Henryja Newmana, mislioca koji predstavlja jednu od najdominantija figura viktorijanskog intelektualnog života. Autor Ian T. Ker vodi nas na jasan i životopisan način kroz Newmanov život, od njegovih mirnih početaka u Londonu, preko turbulentnih godina na Sveučilištu Oxford tijekom kojih je bio član i vođa Oksfordskog pokreta, sve do dramatičnog prelaska na katoličku vjeru i života unutar Katoličke crkve. Cijeli svoj život Newman je predstavljao nepresušni izvor interesa svojim suvremenicima te, ako je suditi po raznim biografijama, taj interes još danas traje, no postavlja se pitanje zbog čega je baš ova biografija Newmanovog života doživjela nova izdanja? Uzrok tome možemo bez ustručavanja pripisati samom biografu, sveučilišnom profesoru na Oxfordu Ianu T. Keru.

Naime, profesora I. Kera sa Sveučilišta Oxford mnogi svrstavaju među svjetski priznate poznavatelje ne samo Newmanovog života nego i misli, te mnoga njegova djela na tu temu, a među kojim možemo posebno istaknuti *The Achivement of John Henry Newman*, *Newman on being a Christian*, *Healing the Wound of Humanity: The Spirituality of John Henry Newman*, služe za potvrdu. Već je iz ovoga vidljivo da se specifičnost biografije može pronaći u raznim aspektima, no zadržimo se na dva: na metodološkom pristupu i svrsi s

kojom je napisana. Kada je riječ o metodološkom pristupu on je obilježen s dvije temeljne karakteristike: kronološki red i bogato korištenje materijala iz Newmanovog opusa.

Budući da je riječ o biografiji, onda nije neobična težnja autora da prilikom prikaza poštuje kronološki slijed događaja, no osim što nam daje prikaz Newmanovog života, prof. Ker nam također nudi prikaz razvoja Newmanove ne samo teološke nego i filozofske misli, čime nam uvelike olakšava razumijevanje istih, te zahvaljujući tome ova biografija postaje neizostavno djelo za sve proučavatelje Newmanovog opusa. S druge strane obilno korištenje materijala iz Newmanovih rasprava, pisama i dnevnika, daje nam ne samo neposredan uvid u Newmanovu misao nego i u njegov osoban život.

Kada je riječ o svrsi s kojom je biografija pisana, već je iz same metodologije jasno da prof. Ker nije imao na umu samo činjenični i povijesni prikaz Newmanovog života, nego također prikaz njegove teološke, ali i filozofske misli, što je posebno vidljivo u poglavlju *Opravljanje religijskog vjerovanja* (*The justification of Religious Belief*) koje sadrži iscrpan pregled Newmanovog najvažnijeg djela na području filozofije religije i filozofije spoznaje *Logike pristanka* (*An Essay in Aid of Grammar of Assent*). U tom dijelu autor nam daje prikaz navedenog djela uz jako važnu temeljnu interpretaciju misli i terminologije s ciljem jasnog razumijevanja ponekad složenih dijelova Newmanovog opusa. Spomenimo još važnu činjenicu da nam ova biografija nudi bogat prikaz društveno-intelektualnih okolnosti u kojima je Newman živio omogućujući nam na taj način razumijevanje konteksta unutar kojih se Newmanova djela trebaju iščitavati ako se teži ispravnoj interpretaciji.

Na kraju možemo još samo reći da nam ova biografija nudi uvid u život i misao jednog od najinteresantnijih i najoriginalnijih mislioca devetnaestog stoljeća, koji je svojim idejama utjecao ne samo na svoje suvremenike nego i na generacije koje su slijedile, te se time svrstao među autore čije je djelo nadišlo njegovo vrijeme i kulturu. Svojim jasnim stilom i preciznim interpretacijama ovo djelo prof. I. Kera će zasigurno zadovoljiti potrebe ne samo studenata i interpretatora Newmanove misli nego i šireg čitateljstva koje se želi upoznati sa životom i djelom Johna Henryja Newmana.